

had, omzoomd door een zwart streepje, heeft zich nog niet weer aan mij vertoond, maar man-blauwborst heeft een extra voorstelling voor mij gegeven. Gezeten op een hek, een „wring”, zooals 't hier heet, met zijn staart omhoog à la Winterkoning, en zijn blauwe, wit gedecoreerde en rood omzoomden borst naar mij toegekeerd, begon hij te zingen, of liever eerst was 't een piepen zoo hoog, dat het sprekend op krekelgeluid geleek en daarna een imitatie van 't rietzangertjes-lied, zóó treffend gelijkend, dat alle andere imitaties in de vogelwereld er een punt aan konden zuigen. 't Geluid was wat voller en reiner dan van een Rietzanger, meer de toon van een Nachtegaal, maar anders wonderbaarlijk nagebootst. Tusschen dat lied af en toe een helder piepje, dat hij ook laat hooren, als hij op den grond bezig is en dat maar moeilijk te onderscheiden is van de vele piepjes, die de gele Kwikstaarten laten hooren.

't Is trouwens toch een toer om 't Blauwborstje te zien te krijgen, je moet het al treffen, want je kunt ook met plezier een half uur en langer in de karwei omscharrelen, of bij de slootkant zitten wachten, zonder dat je een glimp van sinjeur hoort of ziet. Een nest heb ik niet gevonden en 't lijkt me erg moeilijk zoeken, waar de vogels zelf al zoo geheimzinnig zijn.

En dan ben ik sinds verleden jaar nog twee vogelervaringen rijker geworden. Ten eerste heb ik verleden jaar den heelen zomer een Roodborst-Tapuit kunnen bewonderen in een klein afgelegen tuintje, die daar constant in denzelfden boom, op 't zelfde takje zijn liedje zong, dat aan Roodstaart en Rietgors doet denken, vind ik, en dat zelfs eens duidelijk met een flauwe imitatie van 't fitisliedje eindigde, van de droevige tirade van altijd.

En ten tweede heb ik verleden Woensdag 17 Mei, op Vogelsang, State bij Veenklooster, voor 't eerst met bewustheid de poët der poëten gehoord en gezien. 't Liedje viel me eerst niet mee, maar toen ik 't eerst een uur of vier gehoord had, moest ik bekennen, dat 't werkelijk poëtisch was, en wat een elegante, afgewerkte vogel is 't! Hij zong een beetje anders dan u opgeeft, zijn refrein eindigde altijd:

2 of 3 maal herhaald, 't had veel van de 2de slag, vgl. trouwens in 't „Vogeljaar”. Zeldzaam, helder en rein van toon en enorm ver klinkend.

Ook de zwartgrauwe Vliegenvanger was daar in 't bosch, maar die kan nog wel op de doortrek geweest zijn.

Om den curiositeitswille nog even iets anders. In mijn tuin hier bloeien momentaan verscheidene tulpen met één of twee gekleurde bloembladen. Aan de bloemsteel onder den bloem, een paars en wit gestreepte, heeft er zelf twee tegenover elkaar en nog een er onder. Komt dat meer voor? Ik zag het nog niet eerder.

Grijpskerk.

P. v. D. BURG.

Meer gezien. (T.)

Dubbele schede bij Richardia.

Verleden zomer was bij eenen bloemenliefhebber alhier een Aronskelk te zien, waar, nadat de eerste zoogenaamde kelk zich ontwikkeld had, een tweede kleinere kelk uit de grootere kelk opgroeide. Deze tweede kelk was veel kleiner van omvang, maar even zuiver van vorm als de eerste kelk.

Het was een schoon gezicht, wat men wenschte te bewaren. De zoon uit het gezin nam daarom bijgaande photo. Wij meenen dat deze groeiwijze zeldzaam is en zenden wij u nu de plaat.

Eerbeek, Gelderland.

JOHANNA STARING.

Hittebarst of Vorstbarst.

Vorstbarst bij Eik.

Naar aanleiding van uw verzoek, in zake het stukvriezen van boomen, wil ik u gaarne het een en ander van mijn ervaring daaromtrent mededeelen. Het is geen verschijnsel dat zich telken jare voordoet, evenwel bij strenge winters, vooral bij *aanhoudende* koude wél. Zoo herinner ik me, dat in 1890, toen we ook een vroege en aanhoudende winterkoude hadden, hier vele boomen waren gespleten. Ook dit jaar doet dat verschijnsel zich vrij menigvuldig voor, ik telde op mijn wandelingen der laatste dagen een tiental die meer of minder geschonden waren.

Opmerkelijk is het dat de barsten alle aan de *Zuidzijde* zijn, en dat zoowel hard hout, zooals eiken en beuken, als ook zacht hout, peppels (populieren) en wilgen er van te lijden hebben. Dennen schijnen er geen last van te hebben, ik zag er ten minste nog nooit een door den vorst geschonden.

Met een bejaard tuinman, tevens boomkweker, sprak ik er eens over dat het mij vreemd voorkomt dat de boomen juist aan de *zuidzijde* en niet aan den noorderkant geschonden werden, aan welke kant het toch het koudst is, vooral dit jaar met zijn noordoosten sterke winden.

Het oordeel van dien man is, dat van alle boomen de zuidzijde het zachtst en het saprijkst is, en dus gemakkelijker onderhevig is aan storingen. Hij levert veel eiken en beuken telken jare af voor wegenbeplanting voor het Rijk en moet hij steeds aan ieder stammetje op den *Noorderkant* een teeken met witte verf maken vóór hij ze rooit, opdat bij het planten door het Rijk de boomen precies zóó komen te staan als ze in zijn kweekkerij stonden. Bij felle zonneschijn komt het ook voor, dat jong verplante boomen op de zuidzijde barsten, maar niet zóó diep als bij koude.

Nu u van plan is, om er in de *Levende Natuur* de aandacht op te vestigen, dacht ik dat het u naar den zin zou zijn om zulk een geschonden boom te fotografeeren en zend u daarom hierbij een foto, waarop u de spleet of barst toch duidelijk zien kunt, al is de foto geen chefd'oeuvre, — maar

't licht is 's winters niet erg geschikt om opname te doen en vooral niet in een bosch. De boom is een $\pm$ 35 jarige eik, staande op het buitengoed „de Boonenburg” te Heerde. — In den nacht van 10 op 11 December j.l. door de vorst gescheurd. De minimaal thermometer stond op 4 boven 0 Fahrenheit dus 28 graden vorst. De lengte van de scheur is ruim één Meter, de diepte 8 centimeter en de breedte 5 millimeter.

De boomen worden er in den groei niet veel door belemmerd, want 's zomers groeit de bast, die de sappen opvoert weder naar elkaar toe, maar in het hout blijft de spleet bestaan, waardoor de waarde, bij eventueel rooien, vermindert om reden de houtkoopers beweren er dan geen planken uit gezaagd kunnen worden. Het lidteeken blijft steeds bestaan en zou hier boomen kunnen doen zien die misschien voor twintig en meer jaren door de vorst geschonden zijn.

VAN HEEKEREN.

Eekhoornnesten als vogelvallen.

Een Westfaalsch natuuronderzoeker P. Wemer heeft ontdekt dat in eekhoornnesten soms een tusschenschot, een soort klep, uit mos en bladeren vervaardigd, is aangebracht. In de naar buiten liggende afdeling vond hij herhaaldelijk de resten en veeren van meezen en goudhaantjes en de gedachte kwam bij hem op, dat de eekhoorn achter de klep verscholen, op deze slimme wijze de vogeltjes wist te verschalken. Het gelukte hem meer dan eens den booswicht op heeterdaad te betrappen. Als de vogeltjes in de schemering een slaapplek zoeken in 't schijnbaar leeg takkenest, overvalt hij ze. Wemer onderzocht, om zich nader te overtuigen, van 96 geschoten eekhoorns de maag en vond in 57 gevallen overblijfselen van vogels er in. In ons land zijn de eekhoorns behalve in de duinbosschen, zoo algemeen dat er wel gelegenheid zal zijn de zaak nader te onderzoeken. 't Zal mij spijten, als het vreemde geval waar blijkt te zijn. Hs.

Jonge vogeltjes en groote kikvorschen.

Gisteren middag, toen ik langs den Groninger straatweg fietste, zag ik een jongen, die een nestje met een jong vogeltje er in bij zich had. Ik stapte af en vroeg hem, waar hij dat nestje gevonden had. Hij antwoordde mij, dat hij het vogeltje uit een sloot langs den weg had gehaald. Hij had het arme diertje langs den kant door het gras zien springen en wippen, erg piepende, terwijl er een reusachtige kikker (volgens de beschrijving van den jongen wel 20 cm. lang) achteraan sprong. Toen het vogeltje in de sloot viel (of sprong) sprong de kikker en achter aan, en zou het zeker gegrepen hebben, als niet het zusje van den jongen het er uit gehaald had. De kikker verdween toen.

De kinderen hadden toen van hooi een nestje gemaakt om 't beestje in te doen.

Uit dit voorval haalde ik de vraag: of er in Nederland kikkers zouden zijn die jacht maken op jonge vogeltjes.

Ik las wel van „roof”-kikkers in: „De Levende Dieren der Wereld”, maar als voorkomend in de Vereenigde Staten van Amerika (Stierkikvorschen).

Zou nu misschien één der lezers of lezeressen een antwoord kunnen geven op deze vraag?

R. J. CASTENDIJK Jr.

Een Kraanvogel in Nederland.

Naar aanleiding van het bericht, voorkomende in de 2e Aflevering, het volgende:

Bedoelde vogel werd niet geschoten in de buurt van Enschedé, maar op de Ruurlosche broekgronden, uitgestrekte heiden en moerassen tusschen genoemde plaats en Groenlo, op 23 Februari 1905. Ieder najaar trekken omstreeks 15 October eenige zwermen kranen over deze eenzame, zoo goed als onbewoonde streken. Zij vliegen dan zeer hoog en rusten niet uit. Komen deze vogels in het voorjaar terug, dan vliegen zij zeer laag en zijn blijkbaar vermoeid. Voor een jaar of tien nam ik in Februari een troep kranen waar op de Heerenheide bij Zelhem. Voor ongeveer twintig jaar werd op de plaats, waar het bedoelde jonge mannetje geschoten is, de laatste troep kraanvogels rustend gezien.

L. J. W. BORGERS,

Borculo, Leo Gesticht.

H. d. S.

Dubbeltjesregen.

Als trouwe lezer van uw Tijdschrift waag ik eene vraag die misschien waard is in uwe rubriek „Correspondentie” beantwoord te worden. Veel in de open lucht verkeerend werd in het voorjaar van 1904 mijn aandacht gewekt door den in mijn ruim 80-jarigen leeftijd nooit zoo opgemerkten regen van zoogenaamde „stuivertjes”; 't was ongelooflijk welke bergen bijv. de ijpen (olmen) op de Prinsegracht (alwaar ik woon) alhier afwierpen; dit trok natuurlijk veler attentie en vooral is het vreemd dat dit voorjaar noch in 't bosch noch langs de wegen een enkel „stuivertje” viel.

Kwam dit algemeen voor of was dit plaatselijk en is dit niets bijzonders, ziedaar wat ik gaarne vernam.

Den Haag, 25/5 1905.

J. KUYPER.

Doodshoofdvlinder.

Dezen ochtend bemerkte ik, dat een pop van den Doodshoofdvlinder (*Acherontia atropos*.) was uitgekomen.

De vlinder vertoonde het vreemde, rudimentaire vleugels te bezitten. Rechter en linker voorvleugel hebben nl. respectievelijk een lengte van ongeveer 3 en 4 cm., terwijl de achtervleugels nog veel korter zijn. Het lichaam zelf bezit haar gewone lengte.

Kan dit feit haar oorsprong hebben in het verpoppen van de onvolwassen rups?

De rups werd nl. verleden jaar door een jongen gevangen en in een kistje opgesloten (zonder voedsel). Het dier verpopte zich, en de pop werd mij gebracht.

Over een paar dagen, wanneer de plooiën uit de „vleugelstompjes” zijn, zal ik het insect opzetten.

Komt het meer voor, dat een vlinder geheel onontwikkelde vleugels bezit, en is het verpoppen van de niet-volwassen rups, daarvan dan altijd de oorzaak?

Neerlangbroek, 8 Juni '05.

J. F. VAN BRINK.

Groote Watersalamander.

Naar aanleiding van het bericht van Jonkv. A. Quarles—van Ufford, te Brummen (zie *L. N.* afl. 2 Jaargang X) betreffende het voorkomen van groote watersalamanders in de omstreken van Brummen, kan ik u mededeelen dat ik op de Heuvenheimsche hei, $\pm$ een half uur van Brummen verwijderd, in de zich daar bevindende poelen, meermalen groote watersalamanders heb gevonden. Ook de Alpen-salamander komt in deze streek voor, nl. in de met sloten doorsneden boschjes, langs den straatweg van Brummen naar Dieren.

C. P. G. C. BALFOUR VAN BURLEIGH.

Utrecht, de Ruijterstraat 10 bis.

Correspondentie.

H. W. B. te Neede. Het door u beschreven geval van „Kegelvucht” komt vrij algemeen voor, en vooral de zeepyn is er in hooge mate mede behept. In de *Lev. Nat.* deel blz. kunt u een afbeelding vinden van een dergelijk geval. T.

Het is vrijwel regel, dat onze boomen in enkele jaren een overvloedige voorraad van vruchten voortbrengen, in volgende minder. Bij eik en beuk is dit verschijnsel vrij wel periodiek (ik meen om de zes jaren één vet jaar), esschen brengen vaak in 't jaar nadat zij veel vrucht gedragen hebben geen enkele vrucht voort. T.

Zetter. Amsterdam. Dat bij kastanjes bepaalde takken jaar in jaar uit witte bladeren voortbrengen is een zeer algemeen verschijnsel. T.

O. B. te Gheel. Wanneer al onze correspondenten ons zulke aardige teekeningen zonden als u, dan zouden wij heel wat hoofdbreken minder hebben. Uw schets I geeft een zeer duidelijk beeld van *Saxifraga granulata*, het Haarschensch klokkenspel en schets II is de schermdragende vogelmelk (*Ornithogalum umbellatum*). T.

